A°. 1829. No. 154
UTRECHTSCHE COURANT
Vrijdag den 25. December.

R U S L A N D.

ODESSA *den* 2. *December*. De Turksche gezanten hebben den 28. Nov. hunne schepen verlaten en zich begeven naar het quarantaine gebouw, alwaar zij eenigen tijd zullen vertoeven ter nakoming van de gezondheids-voorschriften. *Halil*-Pacha heeft in zijn gevolg 4 adjudanten, 4 oversten en 38 huisbedienden. Het gevolg van *Negm*-Effendi bestaat uit 15 bedienden. De gezantschaps-secretaris *Sarifin*-Effendi heeft 4 bedienden bij zich; de eerste gezantschaps-tolk *Stephan Vogoridi*, zijn zoon en 3 bedienden, en de tweede tolk *Isaak Tridati* één bediende. Het geheele gezantschap bestaat dus uit 75 personen; een voor de Porte zeer luisterrijk gezantschap.

Uit Kertsch schrijft men, dat men aldaar den 27. Nov. den met de Porte gesloten vrede gevierd heeft met het zingen van een *Te Deum* in de Johanneskerk, de oudste christelijke kerk in Rusland, welke, volgens overlevering, in de 6de eeuw, onder de regering van Keizer *Justinianus* gebouwd is. Des avonds was de stad geïllumineerd, en een glansrijk bal besloot dezen dag van vreugde, welke daardoor nog vermeerderd werd, dewijl Z. M. de Keizer jaarlijks eene som van 50 000 roebels geschonken heeft om die stad te versraaijen.

Ook in Tiraspol heeft men op den 26. Nov. eene hevige aardbeving gevoeld; vele huizen bekwamen scheuren en eene menigte glazen sprongen aan stukken. In Kischeneff hebben alle gebouwen min of meer geleden en eenige zijn ingestort. Zoo lang de aardbeving duurde hoorde men de honden aanhoudend blaffen en janken, de kootjes loeijen, de paarden hinniken en alle dieren een angstig geluid aanheffen.

I T A L I E.

ROME *den* 8. *December*. Ons gouvernement heeft het plan om de verzameling van Etrurische oudheden van den prins *van Canino*, die in het paleis van *Gabrieli* geplaatst is, en uit 2000 voorwerpen bestaat, te koopen.

Den 3. dezer heeft de Paus openlijk zijne goedkeuring of bekrachtiging verleend op de twee wonderwerken van wijlen *Alfonsus Liguori*, stichter der Redemptoristen, die heilig is verklaard.

TRIESTE *den* 10. *December*. Eene Oostenrijksche gabarre van de afdeeling voor Tanger, is gisteren te Pirano aangekomen, van Algesiras naar Venetie bestemd zijnde. Volgens brieven zouden de verschillen tusschen Oostenrijk en den Keizer van Marokko, door bemiddeling der Engelschen, vereffend zijn; het Oostenrijksche eskader was daarop teruggezeild.

Een in 18 dagen van Alexandria alhier aangekomen vaartuig bevestigt het vroeger medegedeeld berigt van den terugkeer der Turksche schepen, die uit den zeeslag van Navarino zijn overgebleven, naar Konstantinopel. Op den dag van het vertrek van gemeld vaartuig zoude het eskader onder zeil gaan.

D U I T S C H L A N D.

WEENEN *den* 14. *December*. De prins *Gustaaf Wasa* is door den Keizer benoemd tot generaal-majoor.

De militairen die een kordon langs de grenzen hebben getrokken ter wering van den sluikhandel, zullen ingetrokken en door douaniers, tolbedienden, op de wijze der Franschen, vervangen worden.

Uit Presburg schrijft men, dat de koude aldaar zeer streng blijft; den 4. en 9. dezer stond de Thermometer op 11 graden *Reaumur*. De Donau is vol drijf-ijs; in weerwil van het plotselijk en aanmerkelijk stijgen des waters, beweegt het zich langzaam, waardoor men vermoedt dat de rivier benedenwaarts digt moet zitten. De gemeenschap der oevers is bijna gestremd.

Uit Buckarest schrijft men in dato den 28. November, dat de aldaar plaats gehad hebbende aardbeving vele schade aan de gebouwen heeft veroorzaakt, waarvan vele geheel onbewoonbaar zijn. Door het omstorten der muren en schoorsteenen waren 16 personen verpletterd. De schade werd op meer dan 14 millioenen piasters begroot. Dezelfde aardbeving heeft zich den 26. Nov. te Kronstadt, te Herrmanstadt, Jassij, Odessa en op vele andere plaatsen doen gevoelen.

Uit Konstantinopel schrijft men dat de Porte een mirialai of regements kommandant naar Irepolis heeft gezonden, om den graaf *Orloff*, Russisch buitengewoon gezant, te gemoet te reizen en te begeleiden. De graaf werd weldra in de Turksche hoofdstad verwacht.

STUTGARDT *den* 13. *December*. Te Gaildorf en op vele andere plaatsen heeft men den 8. dezer, twee bijzonnen gezien. Zuid-Oostelijk en Noord-Westelijk van de ware zon vertoonden zich, op gelijken horizontalen afstand van dezelve, twee duidelijke bijzonnen, van welke de Westelijke helderder was dan de Oostelijke, en eene horizontale heldere streep, gelijkende aan eene witachtige schaduwe, die van de ware zon afdaalde. Een fraaije halve cirkel, met de kleuren van den regenboog, welke de ware zon tot middelpunt had, verhief zich boven dezelve en doorsneed de twee bijzonnen. Boven dezen halven cirkel regtstandig met de ware zon, zag men eenen omgekeerden halven cirkel van dezelfde kleuren, en ter plaatse waar de beide halve bogen elkander raakten stond eene derde, edoch onduidelijke bijzon.

Het is bekend dat deze bijzonnen veroorzaakt worden door de breking van het licht in de lucht, vooral dan wanneer vele kleine spitsachtige ijsdeeltjes in dezelve zweven.

FRANKFORT *den* 20. *December*. Uit Karlsruhe schrijft men in dato den 18. dezer, dat de Markgravin *Leopold* van Baden, dien dag gelukkig van een prins is bevallen.

F R A N K R IJ K.

PARIJS *den* 21. *December*. De ex-minister *de Labourdonnaye*, die uit het bewind is gegaan, dewijl de prins *de Polignac*, door den Koning tot president van het ministerie is benoemd geworden, heeft deswegens nevens een pensioen van 12000 fr. bekomen.

Uit Lissabon heeft men berigten tot den 2. Dec. De Miguelisten gingen voort al de genen te vervolgen, die slechts blijken gaven de aanhangers van don *Pedro* toegedaan te zijn. De bediende van den generaal *Caula*, die zijnen heer in de gevangenis van het fort St. Julius bezocht had, en een open brief aan diens familie bij zich had, welke door den gouverneur van het fort gelezen was, werd door de koninklijke vrijwilligers gegrepen en naar den intendant van politie gevoerd. Zij zeiden: „Gij dient een verdachten generaal; gij belast u met de correspondentie van eene familie van *malhado's*, gij zijt dus zelfs een *malhado*." De intendant zag, dat de bediende onschuldig was, en wilde hem doen vertrekken; doch de vrijwilligers verweten den intendant dat hij de *malhado's* was toegedaan, en dat zij hem, namens hunnen generaal gevangen hielden. De intendant verontschuldigde zich met te zeggen, dat hij de attributien van de militaire politie niet kende. De arme bediende werd in de gevangenis geworpen, en zucht nog in dezelve.

In Lissabon houden zich vele roovers op, doch over deze bekommert zich de zoogenaamde militaire politie weinig, men maakt alleen jagt op de *malhado's*, aanhangers van don *Pedro*, en op eene enkele beschuldiging wordt men gearresteerd.

E N G E L A N D.

LONDEN *den* 18. *December*. Ons gouvernement heeft depeches ontvangen van den heer *Dawkins*, resident van Engeland in Griekenland. Men is alhier algemeen van gevoelen, dat Griekenland een geheel onafhankelijken Staat zal uitmaken. De grensbepalingen zijn niet bekend.

Onze dagbladen, die reeds vele aanmerkingen op het vredesverdrag, tusschen Rusland en Turkije gesloten, hebben gemaakt, en de voorwaarden veel te hard voor de Hooge Porte vonden, keuren de bezitneming van Trebizonde of Trapesunt door Rusland in plaatse van de ontruiming van de Prinsdommen, in geene deelen goed. De *Times* zegt: „Wij zien uit de Duitsche dagbladen, dat er onderhandelingen plaats hebben om de bezetting der Prinsdommen bij den Donau te verwisselen tegen de bezitneming van Trebizonde aan de Zwarte Zee. Wij hopen dat de Turken niet dwaas genoeg zullen zijn om dat voorgewende voordeel aan te nemen, en dat de andere Mogendheden van Europa deze verandering met weerzin zullen zien, alzoo er bij het vredesverdrag daaromtrent niets is bepaald. De provincien van Walachije en Moldavie kunnen thans beschouwd worden als geheel buiten het Turksch gebied gelegen. Of nu de Russische troepen er bezetting hebben, of dat het inlandsche troepen zijn, dat maakt weinig verschil voor den Sultan, die, ingevolge de bepalingen van het verdrag geen enkelen soldaat, zelfs geen enkelen Muzelman in de Prinsdommen mag hebben. Daarentegen is Trebizonde eene der belangrijkste steden aan de Aziatische kust, in de Zwarte Zee, en hare bezitneming door de Russen zoude hen meester van die geheele Zee maken."

De Mexikaansche consul te Nieuw-Orleans heeft door de dagbladen bekend doen maken, dat daar de haven van Tampico door de Spanjaards verlaten is, de Mexikaansche tolwetten aldaar weder worden gehandhaafd; doch daar die plaats, door het verblijf der Spanjaards geheel van levensmiddelen beroofd is, zullen de autoriteiten aan de eerstkomende vaartuigen vele voordeelen toestaan.

In de stad Albany, in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, is eene geheele straat huizen door een brand vernield.

Den 6. November heeft te Rochester, in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, eene der stoutste en gevaarlijkste ondernemingen plaats gehad. Namelijk zekere waaghals, *Samuel Pach* genaamd, heeft aangenomen en werkelijk ondernomen, om zich van den alom beroemden verschrikkelijken waterval de Niagara af te springen. In tegenwoordigheid van vele duizenden menschen, die tot dat nimmer gehoorde waagstuk waren uitgelokt, wierp hij zich van boven den waterval naar beneden, bleef 5 seconden onder water, kwam weder boven en bereikte zwemmende het strand, alwaar hij onder een geweldig gejuich der aanschouwers werd verwelkomd.

Den 13. Nov. hernieuwde hij zijne gevaarlijke onderneming. Hij wierp zich weder in den verschrikkelijk nederstortenden stroom; men zag hem tot op twee derden gedeelten van de hoogten des watervals gelukkig afkomen, doch aldaar zag men dat zijne armen en beenen, door de kracht van het water, van elkander werden gehouden, en aldus zag men hem in den afgrond verdwijnen om nimmer weder boven te komen. Zijne stoutheid had hij dus met zijnen dood moeten bekoopen.

De hoogte van den waterval is, volgens het dagblad van Albanie, aldaar 100 voeten, en de hoogte van waar de waaghals zich in den stroom wierp 35 voeten; zoodat hij een weg van 135 voeten al nedervallende moest afleggen.

Deze waterval in de Niagara rivier ligt in Opper-Canada. Drie mijlen van den mond wordt de rivier bij Goats eiland in twee armen verdeeld, alwaar zij zich over den rand van eenen vreesselijken afgrond, loodregt naar beneden stort. Even voor den val maakt de Niagara eene aanzienlijke kromming naar de regter zijde, zoo dat de linie van den val niet in de kortste rigting, maar schuins, van den eenen oever naar den anderen overgaat. Voor den val is het bed der rivier veel grooter dan na den val; en de geheele massa water stort, met eenen onafgebroken stroom, naar beneden; maar Goats- of Geiten eiland en een klein eiland meer regts deelen den waterval in 3 naast elkander loopende watervallen. De Hoef-ijzer val aan de zijde van Canada is wel, volgens *Weld*, maar 142 voeten hoog, maar levert het bewonderenswaardigste gezigt op, daar hij het meeste water medeneemt, en met eene veel heviger woede ter neder stort, zoo dat hieruit een ontzaggelijke damp opstijgt, die men reeds van verre ziet. De kleine val, tusschen genoemde eilandjes, is slechts 15 voeten breed; doch de Fortval 1050 voeten. De reiziger *Weld* rekent de geheele breedte van den waterval op 4000 voeten en de hoogte op eenige plaatsen op 160 voeten. De massa waters, welke elke minuut ter neder stort, schat men op 672 000 tonnen. Men hoort het gebruisch van de val verscheidene uren ver.

N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL *den* 21. *December*. Z. M. de Koning heeft eene gratificatie van 100 gulden toegestaan aan een grijsaard van 110 jaren, *Dejet* genaamd, van Hampteau; daarenboven zal hij elke drie maanden 20 gulden van Z. M. ontvangen zoo lang hij leeft.

Zie verder den kant van deze Bladz.

Nopens personen, die een hoogen ouderdom bereikt hebben in dezer dagen, in onderscheidene landen, zijn overleden, kan men de volgende voorbeelden bij brengen.

Den 16. Nov. is te Nijghem, in den hoogen ouderdom van 103 jaren, 5 maanden en 20 dagen, overleden Mej. *Maria Theresia Galmart*, Weduwe van *M. P. de Boeck*; zij is den 26. April 1726 te Nederghem in Oost-Vlaanderen geboren, en heeft het gebruik harer zinnen tot het einde haars levens behouden.

Uit Weenen schrijft men, dat in Augustus in het Marktvlek Al 6 fek, in het Agramer Comitaat, de Slotbewaarder *Joseph Vezuh*, in den ouderdom van 107 jaren is overleden. In zijn 103 jaar huwde hij voor de tweedemaal met eene vrouw van 30 jaren.

Een ander voorbeeld van hoogen ouderdom levert *Thomas Seggen* op, uit het dorp Preinfschikza, in het zelfde Agramer Comitaat; deze is over de 100 jaren oud en wandelt nog dagelijks naar het eene mijl ver gelegene kasteel. Na dat deze grijsaard voor eenige jaren alle zijne tanden verloren had, heeft hij, even gelijk een kind, nieuwe tanden bekomen, welke volkomen vast en gezond zijn.

Te Sefen, in het Hartsgebergte, is kortlings de oudste man uit het hertogdom Brunswijk overleden, *Christian Lehmann* genaamd, zijnde oud 111 jaren, 1 maand en 4 dagen. In zijn 106 jaar maakte hij nog, voor een gering dagloon, takkebosfen in het woud.

Te Limingten, in de Vereenigde Staten van Amerika, is den 14. September laatstleden een zekere *Lazarus Rowe* overleden in den hoogen ouderdom van 104 jaren; hij was te Greenland, in New Hampshire geboren en een der eerste volkplanters van Baldwin in Maine geweest, waar hij tot twee jaren voor zijnen dood heeft gewoond. Zijne vrouw, die in het voorjaar gestorven is, was in hetzelfde jaar als haar man, namelijk in 1725, geboren; zij waren op hun achttiende jaar te zamen gehuwd en zijn dus 86 jaren in den echten staat vereenigd geweest; zij hebben een talrijk kroost gehad en hunne afstammelingen tot in het vijfde geslacht gezien. Hun jongste zoon is thans een gepensioneerd militair uit de armee der revolutie.

De regtbank te Bruggen heeft den bakker van Hamelsburgh, veroordeeld tot 4 jaren gevangenis, 200 gulden boeten, intrekking van zijn patent, kosten van het proces en van het aanplakken van het vonnis, als overtuigd het brood met zwavelzuur-koper, of zoogenaamd blaauw aluin te hebben vermengd, hetwelk hoogstnadeelig voor de gezondheid is.

'S GRAVENHAGE *den* 22. *December*. De Koninklijke Boodschap, ten geleide van de ontwerpen van wetten om voor eerst te voorzien in de uitgaven van de tienjarige begrooting en van de eenjarige voor 1830, in de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren ingekomen, is van den volgenden inhoud:

EDEL MOGENDE HEEREN!

Ten gevolge van den uitslag der beraadslagingen van U Edel Mogenden, in de zitting van den 19den dezer, zijn de laatstelijk aan Uwe Vergadering aangeboden ontwerpen van wetten tot vaststelling der middelen ter voorziening in de uitgaven, begrepen in de eerste afdeeling der begrooting, aanvang nemende met 1830, en in die, behoorende tot de tweede afdeeling over het aanstaande jaar, door Ons in nadere overweging genomen.

Wij hebben Ons daarbij ten doel gesteld, om aan de geopperde bedenkingen, ten aanzien der verhooging van de tariven der hoofdsommen van de accijnsen, zoo veel mogelijk, te gemoet te komen, en, daar de, op dit oogenblik, bestaande noodzakelijkheid, om eene beslissende overeenstemming, tot voorkoming van wetteloosheid en verwarring, te verhaasten, Ons niet kon toelaten in het ontbrekende, door de voordragt van nieuwe belastingen, dadelijk te voorzien, hebben Wij gemeend hetzelve voorloopig te kunnen aanvullen uit de opbrengst der regten op den in-, uit- en doorvoer, het buitenlandsch tonnegeld, de watertollen en de baken of vuurgelden. — De wet van den 12. Julij 1825 (Staatsblad n° 9) hield bij art. 7, § V, eene soortgelijke bepaling in; echter zullen Wij nog in den loop van het volgende jaar, naar aanleiding van het tweede gedeelte van art. 124 der Grondwet, door een ander voorstel aan U Edel Mogenden, op deze voorloopige beschikking terug komen, en daardoor trachten, reeds tegen den jare 1831, de vermindering voorbereiden der opcenten, welke over 1830, tot

Zie verder den kant van de tweede Bladz.

bestrijding der tweede afdeeling van de begrooting thans noodig zijn.

De hier nevensgaande nadere ontwerpen zijn in den geest dier beschouwingen opgemaakt; de bekendheid Uwer Vergadering met de belangen, die daarbij geregeld worden, laat in het onderzoek dier ontwerpen eene gewenschte bespoediging toe, en Wij vleijen Ons dus, dat U Edel Mogenden, den drang des tijds in aanmerking nemende, dezelve wel onverwijld zullen willen stellen tot het onderwerp van Uwe raadplegingen.

En hiermede, Edel Mogende Heeren! bevelen Wij U in Godes Heilige bescherming.

's Gravenhage den 21. December 1829.

In deze wetten worden, ter bestrijding van 's Rijks uitgaven; voorgedragen, de grondbelasting op de gebouwde en ongebouwde eigendommen; de belasting op het personeel en op de patenten; de registratie-, zegel-, griffie-, hypotheek- en successie-regten; de Rijks accijnsen op het zout, geslagt, (voorloopig tot dat deze door eenig ander middel zal zijn vervangen,) den wijn; het binnen- en buitenlandsch gedistileerd; de binnenlandsche bieren; de binnenlandsche azijnen, en suiker; het regt op de gouden- en zilveren werken; de opbrengst der posterijen enz.

De Rijks-accijns op het *gemaal* zal, te rekenen van 1. Januarij 1830, niet meer worden gevorderd.

In de vergadering werd besloten, dat de afdeelingen zich met het onderzoek dier wetten zouden bezig houden, waarop de leden zich in derzelver afdeelingen begaven. De vergadering is daarop gescheiden, zonder den dag der volgende zitting te bepalen.

'sGRAVENHAGE *den* 23 *December*. De wetten behelzende de middelen ter bestrijding van de uitgaven der tienjarige en eenjarige begrooting, in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag voorgedragen, zijn in de zitting van heden Woensdag met eene groote meerderheid aangenomen.

BROUWERSHAVEN *den* 20. *December*. Den 18. dezer was voor deze stad, de geboorteplaats van Nederlands geliefden volksdichter *Jacob Cats*, een dag van vreugde, alzoo op denzelven de onthulling van het standbeeld van dien dichter door het Departement der Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen* van Schouwen ter zijner eere opgerigt, plaats had.

Het standbeeld, opgerigt in het midden der markt van deze stad, is vervaardigd van een' duurzamen witten steen, bekend onder den naam van *pierre de Rochefort*, hoog 4 ellen 32 duimen, daaronder begrepen de pedestal van *Escoscynschen* steen, waarin randschriften gebeiteld zijn, welke den naam, de geboorteplaats, als ook den geboorte- en sterfdag van *Jacob Cats* vermelden. Het standbeeld zelf is een bewijs der uitstekende bekwaamheid en genie van den beeldhouwer, den heer *P. Permentier*, te Gent.

Alle huizen waren met vlaggen versierd; in de kerk werd in eene redevoering de groote verdiensten van *Jacob Cats*, aangetoond, waarna, op de markt, het standbeeld ontbloot werd.

Het bestuur van het departement had zorg gedragen, dat het huisje, waarin *Cats* geboren werd, versierd, de folio uitgave zijner gedichten, door dien volks-dichter zelven, met eene opdragt, aan zijne geboortestad ten geschenke gegeven, voor elk te zien was; en de behoeftigste ingezetenen des avonds onthaald werden; terwijl de leden van het departement, met een vriendschappelijk avondmaal, in de zaal hunner vergadering, welke geïllumineerd was, de plegtigheid van dezen gedenkwaardigen dag onder gepaste vrolijkheid besloten.

UTRECHT *den* 24. *December*. Gisteren morgen omstreeks 8 ure stond het water in de rivier de Lek, voor Vreeswijk, 3 el, 7 palm, 6 duim; zijnde in de laatste 24 uren gevallen 15 Ned. duimen.

Heden morgen stond het water in de rivier 3 el, 8 palm, 2 duim onder nul; zijnde in de laatste 24 uren gevallen 14 duim.

Het water in den Rijn, bij Arnhem, was ook vallende; van den 22. op den 23. dezer was de val in die rivier 5 dm.

Uit Nijmegen schrijft men in dato den 22. dezer:

„In de Waal drijft minder ijs dan vorige dagen; de overvaart is daardoor ook minder moeijelijk."

Bij het ter persse liggen dezer zijn onze gewone Fransche en Brabandsche berigten nog niet ontvangen.

TE UTRECHT, BIJ DE LEEUW EN COMP.